

Släkten Frumerie

Fyra Charles Frumerie samlade tillsammans! Från vänster till höger: Charles J. Frumerie (*1932), Charles E. Frumerie (1882-1958), Charles G. Frumerie (1901-81) och Charles M. Frumerie (*1927). Foto taget ca 1948.

Vad har operan Singoalla gemensamt med Brooklynbron i New York? Nu tog jag i lite väl mycket, i fallet med Brooklynbron är kopplingen onekligen mer indirekt, som vi ska se lite längre fram i texten. Men medlemmar av släkten Frumerie står alltså på sätt och vis bakom båda två. Kopplingen till Brooklynbron är väl dessutom nästan släktens första anknytning till järnhantering sedan den kom till Sverige, för släkten Frumerie assimilerades snabbt i det svenska samhället och lämnade brukslivet nästan omgående.

Men vi tar det från början. Från 1616 finner vi den svenska släktens stamfar Martin i den holländska staden Leyden, där han skrivs omväxlande Framerie, de Framerie, de la Framerie, Delaframerie och Fremery. Den 19 juli 1635 skriver han kontrakt med Louis de Geer om att tillträda som reformert predikant och skollärare vid Finspångs bruk, vilket blir hans syssla framöver. Och som det så träffande uttrycks i ingressen i de båda släktartiklar som publicerats i Svenska Släktkalendern, 1919 och 1943: *"Vid kontraktsunderskriften använde han namnformen Frumerie, vilken för den svenska grenen av släkten alltid ansetts som den riktiga."*

Martin kommer till Sverige med sin andra hustru och tre i Leyden födda barn, varav det yngsta, sonen Jean, i sinom tid – 1659 eller 1660 – kommer att bli gift med min släkting Sara Pemer. Saras mor Christina Erichsdochter var då ännu i livet, och fadern Nicolaus Pemer hade ännu inte träffat Saras två år yngre (!) blivande styvmor. Men 1674 skulle Jeans och Saras söner Pehr och Johan få en liten morbror, Robert, som jag härstammar från. Och idag är jag, av alla Frumerie-forskare, släktens huvudman hos Sällskapet Vallonättlingar. Underliga äro sannerligen livets vägar.

Nestorn bland Frumerie-forskare var överstelöjtnant Erik Frumerie, 1876-1954, som 1934 ritade upp en mycket imponerande släkttavla över släktens agnatiska grenar, och de cognatiska där släktnamnet har upptagits. Jag är denne släkting stort tack skyldig för de forskningarna han har utfört för sådär 70-80 år sedan, som utgör stommen i min Frumerie-forskning. Själv har jag påbörjat arbetet med att bygga på allt detta med de cognatiska grenarna. Det är ju som cognatisk gren av Pemer-släkten större delen

av släkten Frumerie har kommit in i min forskning, och på senare tid har jag också börjat försöka spåra ättlingar på de grenar av Frumerie-trädet, som jag inte själv är släkt med.

Jag går över till en tabellgenomgång över släktens första generationer och fortsätter med den löpande texten om en stund.

TABELL 1

Martin Frumerie, skriven "par confession" i l'Eglise wallone i Leyden, Holland, 1616 februari-1635 23/7, begr 1683 30/3. Kontrakterad 1635 19/7 av Louis de Geer som reformert predikant och skollärare vid Finspångs bruk. G 1:o m Marie Francois, † 1631, eventuellt i barnsäng, 2:o 1631 2/11 m Elisabeth Sariasen Garencher (eller Garenchestes), † 1665, begr 19/8. (ÖEF)

Barn, i 1:a gifftet:

1. Zacharias Frumerie, *1620, † 1680, se **TABELL 2**.
2. Jean Frumerie, *1622, dp 26/6, † före 1632 12/8. (ÖEF)
3. Abraham Frumerie, *1623, dp 14/9, troligen död ung. (ÖEF)
4. Elizabeth Frumerie, *1631, dp 15/6, † 1693, begr 3/9. G 1652 9/6 m Pierre Marlier, bruksförvaltare och bergsman i Lindes bergslager. (ÖEF, BML)
i 2:a gifftet:
5. Jean Frumerie, *1632, dp 12/8, † före 1634 1/10. (ÖEF)
6. Jean Frumerie, *1634, † 1689, se **TABELL 3**.
7. Josua Frumerie, *1637, † 1712, se **TABELL 65**.
8. Daniel Frumerie, *1639, se **TABELL 67**.
9. David Frumerie, *1641, † 1677, se **TABELL 74**.
10. Anna Frumerie, *1645, dp 2/11, † 1700, begr 8/6. G 1662 10/8 m Gilius de Flon, *1637 20/12, † 1688 26/3, son av Gilius de Flon och Anna Maria Thierry. (ÖEF, BML, IN)

TABELL 2

Zacharias Frumerie, *1620, dp 25/10, rådmän, handelsman och redare i Arboga, † 1680, begr 16/3. G m Anna Lakesdotter, † 1679, begr 7/9. (ÖEF)

Barn:

1. Elisabetha Frumerie, † 1700 omkr 16/4. G m David Stöterogge, *1650, dp 6/3, hattstofferare i Stockholm. (ÖEF)
2. Margaretha Frumerie. G m Jacob Hansson (Colling?), † 1680, begr 25/3, borgare i Arboga. (ÖEF)
3. Anna (Anneka) Frumerie. G m Daniel Rising, † 1699, begr i maj, tullskrivare i Arboga. (ÖEF)
4. Catharina Frumerie. 1680 10/11 utses Peder Collingsson till hennes förmyndare. (ÖEF)
5. Ett ej namngivet barn, *1656, dp 25/3 i Fellingsbro, då föräldrarna bodde vid Rockhammar. (ÖEF)

TABELL 3

Jean Frumerie, *1634, dp 1/10, 1656-64 vid Vedevågs bruk, 1668-76 kronobefallningsman i Nora fögderi, och från 1681 (9/2?) borgmästare i Nora och Linde, som han representerade vid riksdagen 1682 och 1686, ägde från 1675 större delen av Vedevågs stångjärnsbruk i Linde, bosatt från samma år i Lindesberg, † 1689 ?/2. G 1659/60 m Sara Margareta Perner, *1641, † "före 1690" (=senare under 1689?), dotter av bruksförvaltaren vid Flögfors bruk, senare vid Finnåker, och senare handelsman i Arboga, Nicolaus Perner och hans 1:a hustru Christina Erichsdochter. (CD, ÖEF, BML)

Barn:

1. Elisabeth Frumerie, *1660, dp 11/11, † i början av 1661. (ÖEF)
2. Pehr Frumerie, *1662, † 1713, se **TABELL 4**.
3. Johan Frumerie, *1663, † 1709, se **TABELL 37**.
4. Niclas (Michel?) (enl BML) Frumerie, *1664, dp 11/12, † s m. (ÖEF, BML)
5. David Frumerie, * vid årsskiftet 1665/66, † våren 1666. (ÖEF)

TABELL 4

Pehr Frumerie, *1662, dp 31/3, landsfiskal i Örebro län, † 1713 28/5. G m Christina Mattzdatter, † 1729 25/6, i hennes 2:a gifte (g 1:o m Erik Marcker, borgare i Nora, och i detta gifte mor bl a till Lars Marker, vars dotter Agneta Maria Marker blev gift med Pehrs brorsdotter Gerhard Meijer). (ÖEF, Rosqvist)

Barn:

1. Matthias Frumerie, *1689, † 1743, se **TABELL 5**.
2. Sara Johanna Frumerie, † 1763 19/6. G 1719 15/7 m Olof Quist, *1694, handelsman i Uppsala. (ÖEF)

3. Maria Elisabeth Frumerie, *1695, † 1735. G m Petter Ahlbom, *1695, borgare och handlare i Nora, sedan klockare 173(7) i Jernboås och 174(1) i Nora, son av Petter Svensson Ahlbom och Barbro Jonasdatter, i hans 1:a gifte. (Örn)
4. Johanna Frumerie. G 1727 14/2 m Lars Folckiärn, bruksbokhållare. (ÖEF)
5. Pehr Gustaf Frumerie, *1700 26/6. (ÖEF)
6. Ett barn, *1701 6/10. (ÖEF)

TABELL 37

Johan Frumerie, *1663, dp 29/11, bergsfogde och tiondeskrivare i Nora och Lindes bergslager, ägde och bebodde Elfstorp vid Nora, † 1709 21/3. G 1685/86 m Margareta Norman, *1665, † 1725 20/10, dotter av Nils Bengtsson Norman och Anna Olofsdotter Norin. (ÖEF, BML)

Barn:

1. Niclas Frumerie, kronobefallningsman i östra Närke, † 1721 13/11. Ogift. (ÖEF)
2. Johan Frumerie, † 1756, se **TABELL 38**.
3. Anna Sara Frumerie, *1688, † 1759 7/1. G m Johan Broström, lantränkmästare i Örebro län, † 1751, son av rådmannen i Örebro Johan Johansson o h h. (ÖEF, NA)
4. Elisabeth Frumerie, *1689, † 1757 ?/10. G 1707 26/3 m *Ericus* Johannis Beckius, *1675 29/9 (ÖEF, dp 1/8 enl VSH), komminister i Hjulsjö, † 1760 18/1, son av Johannes Erici Beckius och Christina Macklin, i hans 2:a gifte (g 1:o m Sara Bjurberg). (ÖEF, VSH)
5. Christina Frumerie, † 1745. G m *Johan* Anthonsson Trotzig, kronobefallningsman i Nora och Linde, † 1732, son av Anthon Anthonsson Trotzig och Anna Jönsdotter Strömberg. Paret ärvde Elfstorp. (ÖEF, Örn)
6. Margareta Frumerie, *1696, † 1757 27/11. G 1717 8/9 m Gerhard Meijer, *1683, kapten vid Nerikes och Wermelands Regemente, † 1756 2/8 i Bunås, Kila, son av klock- och styckgjutare Gerhard Meijer o h h. (ÖEF, AB, Värm, BML)
7. Maria Frumerie. G m Petter Bergdahl, regementsskrivare, senare borgmästare i Östhammar, † 1759 27/1. (NA, ÖEF)
8. Pehr Frumerie, *1697, † 1767, se **TABELL 43**.
9. Elsa Frumerie, *1701 10/4. G 1733 24/7 m Karl Lenæus, stadsfältskär och rådman i Nora, † 1740, begr 6/7, möjligen en för Örnberg okänd ytterligare son till Nicolaus (Nils) Lenæus, kyrkoherde i Hökhufvud och Skepthammar, och hans 1:a hustru Magdalena Gustafsdotter. Denne hade åtminstone en son som också var fältskär, och vars son hamnade i just Nora. (ÖEF, Örn)
10. en dotter, *1706 ?/6, † s å 14/6. (ÖEF)

TABELL 65

Josua Frumerie, dp 1637 5/2, mantalskommissarie i Kalmar län och på Öland, † 1712 17/12. G m Maria Trana, † 1730 10/9. (ÖEF)

Barn:

1. Caleb de Frumerie, *1670, † 1738, se **TABELL 66**.
2. Josua Frumerie, *1672, dp 10/2, † s å, begr 24/3. (BML)
3. Josua Frumerie, *1673, dp 13/2, löjtnant vid överste Nils Hjelms värvade dragonregemente, † 1712 i augusti som krigsfånge i Ryssland. Ogift. (ÖEF)
4. Maria Elisabeth Frumerie, *1675, dp 12/11, † 1740 3/2. G 1698 6/7 m Niels Törnequist, *1668, mantalskommissarie, † 1741 24/12. (ÖEF)
5. Helena Christina Frumerie, *1677 21/5, † 1747 4/4. G 1:o 1693 28/8 m Philippus Olai Utterbom, *1660, komminister i Törnsfall, kyrkoherde i Kristberg, † 1704 30/3, 2:o 1706 25/1 m Ericus Ryding, *1674, student i Uppsala 1695, prästvigd 1704 19/1, komminister i Törnsfall 1705, i Västervik 1706, kyrkoherde i Rappestad 1716, avsked 1720, † 1724 6/2, son av fogde Jöns Ryding o h h. (ÖEF, LiSH)
6. David Frumerie, barnhusbokhållare i Stockholm, † 1710 av pesten. Ogift. (ÖEF)

TABELL 66

Caleb de Frumerie, *1670 25/11, † 1738 29/4, korpral vid Lifdrabantkåren, överste och chef för Kalmar regemente, adlad de Frumerie 1718 17/11 (introducerad 1720 under nr 1568). G 1:o troligen 1698 m Charlotta Werrier, ä u, 2:o 1723 m Maria Charlotta Silfverhjelm, *1686, † 1751 3/12, dotter av major Isak Georg Silfverhjelm, adl ätten nr 93, och Elisabet Siöblad, frih ätten nr 79. (SAÄ, ÖEF)

Dotter i 1:a giften:

Mariana de Frumerie, *1699, † 1739 22/12. G 1720 6/12 m Johan Filip Ehrenmarck, *1699 7/8, överstelöjtnant, † 1773 23/1, son av Edvard Johansson Bohm, adlad Ehrenmarck (adl ätten nr 1261), och Elisabeth Tornerefelt (adl ätten nr 357). (SAÄ)

TABELL 67

Daniel Frumerie, *1639, dp 30/3, skeppare och borgare i Öregrund. G m N.N. (ÖEF)

Son:

Johan Frumerie, *1689, † 1721, se **TABELL 68**.

TABELL 68

Johan Frumerie (från **TABELL 67**), *1689, borgare i Öregrund, † 1721. G m N.N. (ÖEF)

Söner:

1. Hans Frumerie, se **TABELL 69**.
2. Daniel Frumerie, borgare i Öregrund. G m N.N. (ÖEF)
3. Johan Frumerie, se **TABELL 72**.

TABELL 74

David Frumerie, *1641, dp 14/3, målare och konterfejare, har bl a målat ett porträtt av Gustaf Vasa som finns på Gripsholms slott, † 1677 5/5. G m Barbro Eriksdotter Löök, † 1703, före 1/5, i hennes 1:a gifte (g 2:o 1678 i november m Petter Kröger, † 1685). (ÖEF)

Son:

Martin Frumerie, *1668, † 1732, se **TABELL 75**.

TABELL 75

Martin Frumerie (från **TABELL 74**), *1668 i mars, kapten vid Hälsinge 3-männingsbataljon, † 1732 12/2. G 1692 29/5 m (sin styvsyster?) Margareta Kröger, *1676. (ÖEF)

Barn, i giftet:

1. Anna Wendla Frumerie, *1694, dp 14/7, † 169?. (ÖEF)
2. David Frumerie, *1696, dp 8/3, † 169?. (ÖEF)
3. Mårten Frumerie, *1697, dp 31/5. (ÖEF)
Utom äktenskapet m N.N.:
4. Karin Frumerie, *1697, dp 4/7. (ÖEF)
i giftet:
5. Wendla Frumerie, *1699. (ÖEF)

Som vi ser slog alla Martin Frumeries söner, utom Jean, in på helt andra yrken än järnhanteringen. Men även om Jean var verksam vid och senare ägde Vedevågs bruk, och blev gift med Sara Perner, dotter till den tyskfödde bruksförvaltaren Nicolaus Perner, slog sedan båda deras vuxna söner in på administrativa yrken inom den svenska förvaltningen. Och i nästa generation hamnade flera familjemedlemmar på den militära banan, som vi också ser på Josuas söner och Davids son Martin.

Matthias Frumerie, 1689-1743, som hänvisas vidare till den här icke redovisade tabell 5, blev stamfar för en gren där de manliga medlemmarna i hög utsträckning förblev militärer långt fram på 1800-talet. Hans äldste son Pehr, 1717-1777, har skrivit in sig i historieböckerna som något av "Sveriges äldste farfar". Pehrs yngste son Carl Gustaf föddes 1774, blev godsägare i Värmland och levde till 1859. Efter ett barnlöst äktenskap gifte sig denne andra gången 1835 och fick två döttrar 1836 och 1843, följda av sonen Gustaf 1849. Denne Gustaf blev medicine doktor och kapten vid Svea Artilleriregemente (och riddare av åtskilliga ordnar) och levde till 1936. Dessa tre generationer täckte alltså ett tidsspänn på 219 år. Skulptrisen Agnes (de) Frumerie var Gustafs andra hustru.

Men Pehrs äldste son (som blev vuxen) var sergeant Adolph Fredrik Frumerie, 1749-1803. Hans äldste son Gustaf Adolf, 1780-1842, fältväbel, blev far till fanjunkare Carl Johan Frumerie, 1816-65. Och på denna gren har alla ättlingar med namnet Frumerie hamnat i USA. Carl Johan hade först den utomäktenskaplige sonen Albert Frumerie, 1841-1919, som blev smed, och vars son Karl Albanus, född 1868, emigrerade till Jamestown i North Dakota. I ett par *school censuses* från 1910 hittar vi familjen och två söner, Louis, född 1897, och Albert, född 1902. Överstelöjtnant Erik Frumerie hade uppenbarligen kontakt med familjen och hade t o m födelsedatum på pojkarna på sin släkttavla. Men idag verkar det bara finnas amerikanska Frumeries kvar på den andra grenen.

Carl Johan Frumerie gifte sig några år efter Alberts födelse (med en annan kvinna) och fick i detta gifte sonen Johan Gustaf, 1847-1925, som blev sjökaptan och överflyttade till New York, där han blev gift och fick sammanlagt sex barn. Äldste sonen *Gustave Franz*, 1877-1947, var pråmägare och drev två pråmar som bl a användes för att transportera stål när Brooklynbron byggdes. Där var alltså den

kopplingen. Gustaves närmast yngre bror hette *Charles* Emil, 1882-1958. Och Gustave döpte själv sin son till *Charles* Gustave, 1901-81. 1927 respektive 1932 blev de båda Charles Frumerie fäder till var sin son, som båda också döptes till Charles. Och någon gång i slutet av 40-talet, troligen 1948, togs det bilagda fotot på *fyra* Charles Frumerie. Onekligen ett intressant tidsdokument. Idag är de båda yngre Charles i livet. Bara den ene fick en son, och han fick heta Charles *David*. Men hans son heter å andra sidan *Charles* David J:r, så idag finns det tre Charles Frumerie. Vi är tre Anders Perner i Sverige idag också, men vi har inte ens träffats, alla tre på en gång...

Den kvarvarande svenska grenen Frumerie kommer från Pehr, 1697-1767, i tabell 37. Pehr blev löjtnant i Nerikes och Wermelands regemente, liksom min anfader David Niclas Perner, 1700-1776, som var son till Sara Perners "lille" halvbror Robert. David Niclas var alltså tre år yngre än Pehr, men kusin till Pehrs far! De båda släktingarna måste naturligtvis ha känt varandra och sitt släktskap, och borde väl nästan ha haft ett visst umgänge. Pehrs dotter Birgitta, 1738-1810, blev gift med tullnären Pehr (Petter) Lundell, 1726-1777, och en stor del av deras ättlingar har långt in i våra dagar bott i Torsby/Fryksände-trakten, liksom många ättlingar till David Niclas dotter Christina Perner, 1750-1828, och i början av 1900-talet har vi ett par exempel på giften mellan medlemmar av dessa såpass vitt avgränsade grenar av det pnerska släktträdet.

Pehr var gift med Anna Maria Warg, 1703-1778, vars far Engelbrecht Warg ska ha varit kusin till Caisa Warg. En av deras söner fick heta Engelbrecht som sin morfar och blev också löjtnant i Nerikes och Wermelands regemente, liksom sonen Pehr Gustaf, 1782-1852, efter honom. En dotterdotter till Pehr Gustaf tog namnet Frumerie med hela sin familj, och till denna gren hörde bl a operasångaren Ossian Frumerie, 1896-1955. Till den grenen hör också SVÅ:s ende medlem med namnet Frumerie idag. Den agnatiska grenen av släkten fortsätter med Pehr Gustafs son Johan *Alfred*, 1832-1904, som blev far till bl a tidigare nämnde överstelöjtnant Erik Frumerie. Eriks äldre bror Gustaf infogade samma "de" i sitt namn som den adlade Caleb använde som adelsman, och Gustaf var far till kompositören Gunnar de Frumerie som bland mycket annat alltså har komponerat operan Singoalla.

Gunnar de Frumerie satt också i Musikaliska Akademien, liksom en bemärkt Frumerie-ättling med sångens gåva idag, mezzosopranen Anne Sofie von Otter, som härstammar från Anna Sara Frumerie i tabell 37 i den här artikeln. Från denna Anna Sara härstammade också operasångerskan Margareta Kärde och hennes bror ambassadören Dick Hichens-Bergström. Margareta Kärdes son är för övrigt gift med en ättling till Anna Saras yngre syster Margareta, gift Meijer. Hela släkten Låftman, med så många bemärkta medlemmar, inte minst företags- och idrottsledaren Sven Låftman, härstammar från Margareta. Från Elsa i samma syskonskara härstammade konsträren Hans Fellenius, och både en ättling till Margareta och en ättling till systrarnas bror Johan, med här icke redovisade tabell 38, har suttit i Svenska Akademien, båda på stol 18. Först Johans dottersonson Johan Henrik Thomander, 1798-1865, och sedan Margaretas dubbla ättling Vitalis Norström, 1856-1916. Hans föräldrar var nämligen kusiner. Medaljgravören Mauritz Frumerie, som är den ende släktmedlemmen med egen artikel i Svenskt Biografiskt Lexikon, var förresten sonson till den sist nämnde Johan.

Med detta "kändis-skryt" kan denna aningen yviga berättelse om släkten Frumerie i Sverige få sluta för denna gång. Den som är intresserad av mer om släkten är välkommen att kontakta mig!

Anders Perner
anders@perner.net
www.perner.net

Källhänvisningar i släkttabellerna: AB = Anders Berglund, BML = Britt-Marie Lundell, BNSM = Blekinge Nations Studentmatrikel, CD = Christina Dalhede, IN = Inger Nilsson, LiSH = Linköpings stifts herdaminne (Westerlund/Setterdahl 1916-17), NA = Johansson: Noraskogs Arkiv, Rosqvist = Bror Rosqvist, SAÄ = Svenska Adelsns Ättartavlor (Elgenstierna), VSH = Västerås Stifts Herdaminne (Hansson/Herzog 1990), Värm = Kgl Värmlands Regementes Historia, ÖEF = Överstelöjtnant Erik Frumerie, Örn = Victor Örnberg: Svensk Slägtkalender/Svenska Ättartal